

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.20.806/2015/7.

A tanács tagjai: . Molnár Ambrus a tanács elnöke Dr. Szűcs József előadó bíró Dr. Madarász Anna bíró

A felperes: felperes neve.

A felperes képviselője: Dr. Megay Györgyi ügyvéd

Az alperes: alperes neve. alperes címe.

Az alperes képviselője: DR. Bócsi Szabolcs ügyvéd

A per tárgya: számlatartozás megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 2.Gf.75.057/2014/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budai Központi Kerületi Bíróság 16.P/G.XI.21.836/2013/8.

Rendelkező rész

- A jogerős ítéletet hatályában fenntartja.
- Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 160.000 (százhatvanezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.
- A le nem rótt 550.000 (ötszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték az államot terheli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes a hrszú, a valóságban utcában lévő ingatlanok területének egy részét a Zrt-től, a hrszú, a valóságban utcában lévő ingatlan egy részét a TŰZÉP Vállalattól vette bérbe reklámtáblák elhelyezése céljából. Az alperes a utcai ingatlanon egy 12 m2 felületű 2 darab vasrúd által tartott reklámtáblát helyezett el. Az alperes és a Kft. város területén más helyeken is bérelt területeket reklámtáblák elhelyezésére. Az alperes és a Kft. megállapodtak abban, hogy az általuk bérelt területek használatát elcserélik egymással. A megállapodásnál fogva a szóban lévő ingatlanrészek a Kft. használatába kerültek. A Kft. a hrszú és a hrszú utcai ingatlanon egy-egy darab 12 m2 felületű hirdetőtáblát helyezett el az iratokhoz csatolt tulajdoni lapok tanúsága szerint. A hrszú ingatlanok 1991 évben Megyei Jogú Város tulajdonába kerültek; a tulajdonjog bejegyzése az ingatlannyilvántartásba azonban csak 2003 évben történt meg. A hrszú ingatlan tulajdonosa eredeti felvétel címén a Magyar Állam; az ingatlanra a vagyonkezelői joga van bejegyezve 2005 óta. A reklámhordozók közterületen való elhelyezéséért járó díjat Megyei Jogú Város Önkormányzatának 14/2007.(V.17.) önkormányzati rendelete alapján a felperes jogosult érvényesíteni.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes keresetében 5.505.039 forint és ebből 4.761.892 forint után 2012. március 2-től, 743.144 forint után 2012. május 30-tól járó kamatok megfizetésére kérte az alperest kötelezni.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a hirdetőtáblákon nem ő helyezett el plakátokat, hanem a Kft, ezért a hirdetőtáblákért járó díjak megfizetésére sem ő köteles.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság a főkövetelésben az alperest a kereset szerint marasztalta, a főkövetelés után azonban a követeltnél alacsonyabb kamatlábbal számított kamatot, a jegybanki alapkamattal azonos mértékű kamatot ítélt csak meg. Az ezt meghaladó 7 % kamatra irányuló részében a keresetet elutasította. Ítéletét a következőkkel indokolta:
- [5] A gazdasági reklámtevékenységről szóló 2008. évi XLVIII törvény (Grt.) értelmében a reklám közzétevője az a személy, aki a reklám közzétételére alkalmas eszközzel rendelkezik és ezek segítségével a reklámot megismerhetővé teszi. A Grt. 5. § (4) bekezdése szerint a szabadtéri reklámhordozón a reklám közzétevője köteles azonosítható módon feltüntetni a cég nevét továbbá székhelyét, lakóhelyét. A 14/2007.(V.27.) önkormányzati rendelet 5. § (2) bekezdés úgy szól, hogy a közterületi reklámhasznosító szervezet a hirdetmény közzétevőjével köteles megkötni a közterület hasznosítási szerződést. Az önkormányzati rendelet 5. § (13) bekezdése értelmében a közterület használati szerződés nélküli használat esetén a 2. számú mellékletben meghatározott díj háromszorosát kell fizetni. A 2. számú melléklet az óriásplakát-hely bérleti díját négyzetméterenként havi 2400 forintban határozza meg. A táblákat a Kft. használta, így ő tekinthető közterület használonak. A plakátokon azonban az alperes neve volt feltüntetve, így a felperes alappal feltételezhette, hogy a plakátokat az alperes helyezte el. Az „alperes magatartása a Ptk. 5. §-a szerinti joggal való visszaélést valósított meg, mivel az alperesnek tudnia kellett, hogy ha a Kft. önként nem veszi fel a kapcsolatot a felperessel, a felperes elveszti annak lehetőségét, hogy a tényleges használóval szemben érvényesítse a közterület használati díj iránti, jogszabályon alapuló igényét”. Az alperes ezért a Ptk. 4. § (1) és (4) bekezdése értelmében nem hivatkozhat arra, hogy a reklámfelületet nem ő hasznosította. Az alperestől az is elvárható volt, hogy a Kft. perbe hívja.
- [6] A másodfokú bíróság az alperes fellebbezése folytán meghozott jogerős ítéletével az elsőfokú ítéletet a főkövetelés tekintetében megváltoztatta s a keresetet egészében elutasította, a perköltség vonatkozásában helybenhagyta, a másodfokú perköltség viselésére azonban már a felperest kötelezte. A jogerős ítélet indokolása szerint:
- [7] A hrszú utcai ingatlanokon a hirdetőtáblákat a Kft. állította fel, a hrszú utcai ingatlanon lévő tábla tulajdonjogát az alperes átruházta a Kft-re. Ezeket a tényeket a felperes nem vonta kétségbe. A felperes a keresetének jogcímét közterület használati díjban jelölte meg, az elsőfokú bíróság az alperest ezen a jogcímen is marasztalta, a marasztaló ítéletének jogszabályi alapjaként a Ptk. 5. §-át, valamint 4. § (1) és (4) bekezdését jelölte meg. A közterületet azonban nem az alperes használta, ezért a közterület használati díj fizetési kötelezettsége szóba sem jöhetett. Annyiban helytálló az elsőfokú bíróság álláspontja, hogy az alperes a perindítást megelőzően nem az elvárható módon járt el, ennek a helyteleníthető alperesi magatartásnak azonban csak a perköltségviselésre kiható következménye van. Az alperesnek tájékoztatnia kellett volna együttműködési kötelezettsége alapján a felperest arról, hogy a reklámhordozóknak nem ő a tulajdonosa, ezért a Pp. 80. § (6) bekezdése szerint az elsőfokú perköltséget pernyertessége ellenére az alperesnek kell viselnie. Az alperestől az nem volt elvárható, hogy a Kft-t perbe hívja. A felperesnek azonban lehetősége lett volna arra, hogy a keresetét az elsőfokú tárgyalás berekesztése előtt a Kft-re is kiterjessze, s így a követelését a tényleges használóval szemben érvényesítse.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a keresetének maradéktalanul helytadó ítélet meghozatalát kérte; a jegybanki alapkamatot 7 %-kal meghaladó kamatokra is igényt tartott, annak ellenére, hogy a kamatkövetelését részben elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést nem fellebbezte meg. Azzal érvelt, hogy az óriásplakátokon az alperes neve volt, ezért a reklám közzetevőjének az alperes számít. Kifejtette, hogy a bíróság a fél által megjelölt jogcímhez nincs kötve, így nem volt akadálya annak, hogy a bíróság a követelését kártérítés címén ítélje meg; a másodfokú bíróság ezzel ellentétes álláspontja téves. Hangsúlyozta, hogy ha az alperes nem akarta, hogy közzetevőnek tekintsék, ellenőriznie kellett volna a plakátokat és a nevét azokról el kellett volna távolíttatnia.
- [9] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult. Kiemelte, hogy a reklámtáblák tulajdonosa a Kft. volt, így a Grt. 3. § k) pontja értelmében közzetevőnek is az minősül. Kártérítés címén pedig nem volt marasztalható, mert kártérítésre alapított keresetet a felperes nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [10] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [11] A Pp. 270. § (2) bekezdése a jogerős ítélet felülvizsgálatát jogszabálysértés esetén teszi lehetővé. A másodfokú bíróság helytálló érdemi döntést hozott, a jogerős ítélete indokaival azonban a Kúria nem értett maradéktalanul egyet.
- [12] Az első-és másodfokú bíróság egyaránt téves jogi álláspontot foglalt el, amikor abból indult ki, miszerint a peres felek között polgári jogi jogviszony és szerződéses kapcsolat jött létre. Emiatt tévesen vizsgálták a Ptk. 1. § 4. § és 5. § által meghatározott feltételek fennállását és abból tévesen jutottak arra a jogi következtetésre, hogy az alperest az együttműködési kötelezettség megsértése miatt kártérítési felelősség terheli. A felek közötti szerződéses jogviszony hiányában ez nem volt megállapítható és ezzel összefüggésben az alperes terhére jogsértő magatartás nem volt kimutatható. Emellett az alperest a felperessel szemben jogok sem illették, kötelezettségek sem terheltek, ezért ezért a részéről visszaélészerű joggyakorlás sem volt kimutatható.
- [13] A felperes a keresetét a 14/2007.(V.27.) önkormányzati rendelet (13) bekezdésére alapította, amely szerint a közterületet közterület-használati szerződés nélkül használó a 2. számú mellékletben meghatározott mértékű közterület-használati díjat köteles fizetni. díj háromszorosát kell fizetni. A perben nem vitás tényállás szerint a keresetben érvényesített közterület-használati díj fizetésének kötelezettsége a Kft szerződés nélküli közterület-használata alapján keletkezett. Mivel a törvény idézett rendelkezése ezt a fizetési kötelezettséget a közterület tényleges használójának a terhére írja elő, annak az adott esetben nem az alperes, hanem közvetlenül maga a Kft tartozik eleget tenni. Ezért az alperessel szemben előterjesztett kereset teljesítésére nem volt jogi lehetőség. Az alperes logójának a hirdetőtáblákon történt elhelyezése önmagában nem hoz létre közterület-használati díj fizetési kötelezettséget.

A döntés elvi tartalma

- [14] A Kúria mindezt a jogerős ítéletet indokainak részbeni módosításával és kiegészítésével a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [15] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni az alperes felülvizsgálati költségét.
- [16] A felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2016. június 29.

Dr. Molnár Ambrus
a tanács elnöke

Dr. Szűcs József
előadó bíró

Dr. Madarász Anna
bíró